

Danuta Bogdan

Obchody Dni Dziedzictwa Kopernikańskiego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2013 roku

---

Komunikaty Mazursko-Warmińskie nr 4, 841-849

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Danuta Bogdan

OBCHODY DNI DZIEDZICTWA KOPERNIKAŃSKIEGO
NA TERENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
W 2013 ROKU

W roku 2013 na obchody jubileuszu kopernikowskiego złożyły się aż trzy rocznice związane z osobą Wielkiego Astronoma: pięćset czterdziesta rocznica urodzin, czterysta siedemdziesiąta rocznica śmierci Mikołaja Kopernika oraz czterysta siedemdziesiąta rocznica pierwszego wydania dzieła Kopernika „De revolutionibus”. W związku z tak ważnym jubileuszem samorządy województwa pomorskiego i warmińsko-mazurskiego podjęły wspólną inicjatywę zorganizowania obchodów rocznicowych, nad którymi patronat honorowy objął Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski oraz marszałkowie: województwa kujawsko-pomorskiego Piotr Całbecki i województwa warmińsko-mazurskiego Jacek Protas. Powołany został Komitet Honorowy, w skład którego weszli: biskup toruński ks. dr Andrzej Wojciech Suski, arcybiskup metropolita warmiński Wojciech Ziemba, prezydent Torunia Michał Zaleski, prezydent Olsztyna Piotr Grzymowicz, rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu prof. dr hab. Andrzej Tretyn, rektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego prof. dr hab. Ryszard Górecki, a także starosta lidzbarski Jan Harhaj, burmistrz Braniewa Henryk Mroziński, burmistrz Dobrego Miasta Stanisław Grzegorz Trzaskowski, burmistrz Fromborka Krystyna Lewańska, burmistrz Lidzbarka Warmińskiego Artur Wąjs, burmistrz Ornety Ireneusz Popiel, burmistrz Pieniężna Kazimierz Kiejdo. W składzie Komitetu Organizacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego wystąpili: prorektor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego prof. dr hab. Jerzy Jaroszewski – przewodniczący, dyrektor Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie prof. dr hab. Stanisław Achremczyk, dyrektor Instytutu Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM ks. prof. dr hab. Andrzej Kopiczko, dyrektor Gabinetu Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego Krystyna Orłowska-Wojczulanis, dyrektor Departamentu Koordynacji Promocji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego Radosław Zawadzki, proboszcz katedry NMP we Fromborku ks. dr Wojciech Jacek Wojtkowski.

Patronat medialny nad obchodami Roku Kopernika na Warmii i Mazurach objęły: Radio Olsztyn, TVP Kultura, TVP Olsztyn, „Gazeta Olsztyńska”, media uniwersyteckie.

Rok Mikołaja Kopernika na Warmii i Mazurach obfitował w liczne imprezy kulturalne i wydarzenia naukowe. Dodatkowo rok ten wypełniły inne okrągłe rocznice: siedemsetsiedemdziesięciolecie diecezji warmińskiej, w której Kopernik spędził czterdzieści lat swego twórczego życia, i sześćsetsześćdziesięciolecie założenia Olsztyna.

Promocja Roku Mikołaja Kopernika w Olsztynie obecna była na billboardach w centrum miasta, a przez cały rok osoba Wybitnego Astronoma była tematem przewodnim spotkań, wykładów, wystaw, konkursów plastycznych, literackich, muzycznych, quizów, biegów, zabaw, a także instalacji artystycznych, projekcji filmowych, audycji radiowych i telewizyjnych.

17 stycznia 2013 r. w obecności władz województwa i miasta odbyło się uroczyste otwarcie Pracowni Kopernikańskiej w Ośrodku Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, której kierownikiem została dr Danuta Bogdan. Referat inauguracyjny „Osiągnięcia nauki polskiej w dziedzinie badań kopernikańskich” wygłosił wybitny kopernikolog dr Jerzy Sikorski.

15 lutego 2013 r. w olsztyńskim Planetarium, które obchodziło czterdziestą rocznicę swego powstania, miała miejsce uroczysta inauguracja Roku Mikołaja Kopernika w Olsztynie. Gości powitał dyrektor Olsztyńskiego Planetarium i Obserwatorium Astronomicznego dr Jacek Szubiakowski, a uroczystość uświetniły: multimedialna impresja o Mikołaju Koperniku i historii Planetarium, dwa wykłady o tematyce kopernikańskiej – prof. dr. hab. Stanisława Achremczyka i dr. Jerzego Sikorskiego, a także koncert muzyki z czasów Kopernika w wykonaniu grupy „Ars Cantu”. Na zakończenie imprezy był tort urodzinowy i pokaz pirotechniczno-laserowy w atrium. Kilka dni później, 18 lutego 2013 r., rozpoczęły się Dni Dziedzictwa Kopernikańskiego w Toruniu, w których uczestniczyła delegacja władz miejskich i samorządowych województwa warmińsko-mazurskiego oraz uczniowie i dyrektorzy olsztyńskich szkół noszących imię Mikołaja Kopernika. Uroczystości rozpoczęła sesja naukowa w Dworze Artusa, potem nastąpił przemarsz historycznego orszaku ulicami toruńskiego Starego Miasta połączony z symbolicznym przeniesieniem dzieła *De revolutionibus* z Domu Kopernika do katedry św. św. Janów, iluminacją wnętrza katedry św. św. Janów i uroczystym wykonaniem przez Toruńską Orkiestrę Symfoniczną i chór „Astrolabium” kompozycji Krzesimira Dębskiego „Cosmopolis”.

19 lutego 2013 r. w Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromboku otwarto wystawę „Mikołaj Kopernik – życie i dzieło”. Równolegle odbywał się w tych

dniach Kiermasz Kopernikański zorganizowany przez Zespół Szkół we Fromborku. Wkrótce po tym, 8 marca 2013 r., w hotelu St. Bruno w Giżycku z inicjatywy Towarzystwa Miłośników Twierdzy Boyen odbyło się seminarium naukowe i wystawa rękopisów Kopernika z zasobów Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie. Wykłady poświęcone Kopernikowi wygłosili: historyk Jan Sekta „Mikołaj Kopernik – warmiński polihistor” oraz ks. prof. Andrzej Kopiczko „Rękopisy Mikołaja Kopernika w zbiorach Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie”.

17 maja 2013 r., w przeddzień rozpoczęcia obchodów Roku Mikołaja Kopernika, w rezydencji biskupiej w Lidzbarku Warmińskim zaprezentowano pierwsze egzemplarze wznowionej biografii Mikołaja Kopernika pióra ks. prof. Alojzego Szorca *Mikołaj Kopernik – kanonik warmiński*, która ukazała się z inicjatywy Pracowni Kopernikańskiej Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie.

18 maja 2013 r. uroczystą Mszą św. w kościele św. św. Apostołów Piotra i Pawła zainaugurowano obchody Roku Mikołaja Kopernika w Lidzbarku Warmińskim. Nabożeństwo celebrował arcybiskup Wojciech Ziemba, a wspaniałą oprawę stworzyli muzycy Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie, wykonując „Mszę Koronacyjną” Mozarta. Następnie na zamku lidzbarskim odbyła się sesja naukowa pod hasłem: „Lidzbark Warmiński w życiu Mikołaja Kopernika”. Referaty ukazujące różne aspekty działalności Kopernika w czasie dziewięcioletniej rezydencji u boku wuja biskupa Łukasza Watzenrodego przedstawili: prof. dr hab. Stanisław Achremczyk „Warmiński świat Mikołaja Kopernika” oraz dr Jerzy Sikorski „Lidzbark Warmiński w życiu Mikołaja Kopernika”, następnie ks. prof. dr hab. Andrzej Kopiczko dokonał omówienia i prezentacji rękopisów kopernikańskich z zasobów Archiwum Archidiecezji Warmińskiej, a na koniec dr Irena Makarczyk przedstawiła referat „Mikołaj Kopernik w badaniach ks. prof. dr. hab. Alojzego Szorca”. Ten ostatni referat korespondował z kończącą obchody promocją książki autorstwa ks. prof. Alojzego Szorca *Kopernik – kanonik warmiński*.

Od 18 maja trwały we Fromborku Muzealne Dni Kopernikańskie zorganizowane przez Muzeum Archidiecezji Warmińskiej i Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku. Imprezę rozpoczęła Noc Muzeów, a Muzealne Dni Kopernikańskie kontynuowane były do 21 maja.

W niedzielę, 19 maja 2013 r., o godz. 11.00 w miejscu pochówku Mikołaja Kopernika w bazylice archikatedralnej Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Andrzeja we Fromborku odbyła się uroczysta Msza św. pontyfikalna celebrowana przez metropolitę warmińskiego arcybiskupa Wojciecha Zięmbę. Koncert organowy *Harmonia sfer niebieskich* wykonał Arkadiusz Popławski.

W dniach 23–26 maja miał miejsce we Fromborku zlot honorowych obywateli Fromborka w czterdzieści lat po akcji „Operacja 1001 Frombork”, mającej na celu odbudowę i uporządkowanie miasteczka. Letnia akcja Związku Harcerstwa Polskiego trwała od 29 marca 1966 r. do 12 sierpnia 1973 r. i zaangażowała 46 tys. harcerzy i instruktorów, z których 2391 otrzymało tytuł honorowego obywatela grodu Kopernika. Spotkanie po latach połączone zostało z seminarium naukowym „Mikołaj Kopernik jako kanonik fromborski” z pierwszą cyklu konferencją „Na szlaku warmińskich dróg Kopernika”, współorganizowaną przez Pracownię Kopernikańską Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. 23 maja 2013 r. we wnętrzach zabytkowego zespołu muzealnego Szpitala św. Ducha we Fromborku zebranych powitał kierownik Muzeum Mikołaja Kopernika mgr Henryk Szkop. Następnie referat „Kopernik – członek katedralnej kapituły fromborskiej” wygłosił dr Jerzy Sikorski. Proboszcz katedry fromborskiej ks. dr Jacek Wojtkowski zaprezentował temat „Ślady Mikołaja Kopernika w katedrze fromborskiej”, a o kopernikanach z Rapperswilu mówiła mgr Elżbieta Topolnicka-Niemcewicz (Muzeum Mikołaja Kopernika Frombork), na koniec mgr Adam Mackiewicz przedstawił wyniki prac archeologicznych prowadzonych w celu odszukania pavimentum Kopernika na Wzgórzu Katedralnym (choć pavimentum nie odnaleziono, odkryto średniowieczny fragment traktu prowadzącego do kurii Kopernika poza murami). Spotkanie zakończyła prezentacja filmu poświęconego pobytowi Mikołaja Kopernika na Warmii.

W Planetarium w Olsztynie 21–22 maja 2013 r. miała miejsce ogólnopolska konferencja naukowa „Kopernik 1473–1543–2013” zorganizowana przez Pracownię Kopernikańską Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego oraz Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne. Do udziału w konferencji zaproszeni zostali przedstawiciele różnych dyscyplin naukowych z Warszawy, Torunia i Olsztyna. Spotkanie badaczy zajmujących się problematyką kopernikańską pozwoliło na podsumowanie aktualnego stanu badań nad biografią Kopernika i jego dziełem oraz recepcją myśli kopernikańskiej od XIX do XXI w. Przy okazji nie zabrakło referatów odnoszących się do lat siedemdziesiątych XX w., w których autorzy przedstawili, w jaki sposób jubileuszowe obchody urodzin Kopernika wykorzystywane były przez propagandę polityczną czasów socjalizmu. Spotkanie badaczy biografii i dzieła Kopernika z różnych ośrodków uniwersyteckich stanowiło forum wymiany poglądów między przedstawicielami różnych środowisk i dyscyplin naukowych (historyków, historyków sztuki, historyków kultury, astronomów, teologów, politologów, filologów, muzykologów, pedagogów). Otwarcia konferencji dokonał prof. dr hab. Stanisław Achremczyk referatem „Mikołaj Kopernik i Warmia jego czasów”, prof. dr hab. Krzysztof Mi-

kulski (UMK Toruń) przedstawił temat „Śląskie korzenie Mikołaja Kopernika”, dr Jerzy Sikorski (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Olsztynie) „Mikołaj Kopernik jako obywatel państwa polskiego”, ks. bp dr Jacek Jezierski (Kuria Metropolitalna Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie) „Problem akceptacji myśli kopernikańskiej”, dr hab. Michał Kokowski (prof. PAN, Instytut Historii Nauki im. Ludwika i Aleksandra Birkenmajerów PAN, Warszawa; Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych, Kraków) „Odkrycie grobu Mikołaja Kopernika: fakt medialny czy naukowy”, prof. dr hab. Teresa Borawska (UMK Toruń) „Prawnicy w otoczeniu Mikołaja Kopernika”, prof. dr hab. Janusz Małek (UMK Toruń) „Nowa książka Jeremiego Wasiutyńskiego o Koperniku”, dr Anna Skolimowska (UW) „Biskup Dantyszek a Mikołaj Kopernik”, dr Danuta Bogdan (OBN Olsztyn) „Warmińska ordynacja krajowa Landesordnug z 1526 roku i kwestia udziału w jej redakcji Mikołaja Kopernika”, dr hab. Kazimierz Grążawski (prof. UWM, Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM) „Życie codzienne w czasach Mikołaja Kopernika. Wybrane aspekty”, dr hab. Janusz Hochleitner (Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych UWM) „Mikołaj Kopernik a polscy osadnicy w komornictwie olsztyńskim”, mgr Andrzej Rzempełuch (Muzeum Warmii i Mazur Olsztyn) „Kopernik – jaki był? O najstarszych wizerunkach Kopernika w malarstwie i grafice”, dr Izabela Bogdan (UAM Poznań) „Hymn poetycki ‘The last words of Copernicus’ z 1755 roku autorstwa Philipa Doddridga i jego muzyczne interpretacje”, dr Jacek Szubiakowski (Olsztyńskie Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne) „Tablica astronomiczna na zamku olsztyńskim. Próba opisu matematycznego”, dr Jerzy Kiełbik (OBN Olsztyn) „Wodociągi fromborskie przypisywane Mikołajowi Kopernikowi”, prof. dr hab. Jan Piskurewicz (Instytut Historii Nauki PAN Warszawa) „Ośrodek kopernikański w Rzymie i jego twórcy w II połowie XIX wieku”, dr Izabela Lewandowska (UWM Olsztyn) „Mikołaj Kopernik w polskich podręcznikach historii XX i XXI wieku. Analiza porównawcza”, dr Maria Bieniek „Mikołaj Kopernik w świadomości uczniów i studentów Olsztyna. Wyniki badań empirycznych”, prof. dr hab. Janusz Jasiński (Olsztyn) „Tradycja kopernikańska w Olsztynie w XIX w.”, mgr Elżbieta Topolnicka-Niemcewicz (Muzeum Mikołaja Kopernika Frombork) „Kopernik w polskiej rzeźbie współczesnej”, prof. dr hab. Wojciech Polak (UMK Toruń) „Obchody 500-lecia urodzin Mikołaja Kopernika w 1973 roku w Toruniu”, dr hab. Ryszard Tomkiewicz (OBN Olsztyn) „Obchody 500. rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika w Olsztynie w 1973 roku”. Efektem sesji jest publikacja wygłoszonych referatów w reaktywowanym dziale „Komunikatów Mazursko-Warmińskich” – „Copernicana”.

W Bibliotece Uniwersyteckiej w Olsztynie w dniach 21–28 maja została zaprezentowana wystawa „Kopernik w literaturze”, a 28 maja na olsztyńskim zam-

ku odbyło się seminarium naukowe zorganizowane przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski oraz Muzeum Warmii i Mazur: „Mikołaj Kopernik. Osoba – Myśl – Dzieło”. Badania związane z genealogią rodziny Mikołaja Kopernika przedstawił prof. dr hab. Krzysztof Mikulski (UMK, Toruń), prof. Jarosław Włodarczyk (Instytut Historii PAN) przedstawił „Tajemnice obserwacji Kopernika i początki optyki nowożytnej”, a prof. dr hab. S. Achremczyk omówił „Wkład Kopernika w rozwój warmińskiej społeczności”. Sesję uświetnił występ chóru pod dyrekcją Benedykta Błońskiego oraz wystawa autografów Mikołaja Kopernika z zasobów Archiwum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, przygotowana przez dyrektora placówki ks. prof. dr. hab. Andrzeja Kopiczkę. Spotkanie zakończyła promocja książki prof. Alojzego Szorca *Mikołaj Kopernik – kanonik warmiński*.

Podczas długiego weekendu majowego mieszkańcy Olsztyna i przybyli goście mogli uczestniczyć w wielu imprezach związanych z Kopernikiem, m.in. warzyć kopernikańskie piwo o smaku lawendy. 26 maja z ulicy Głowackiego wystartowali uczestnicy biegu „Bieg z Mikołajem Kopernikiem”, którego główny odcinek liczył 10 km i kończył się na Starym Mieście. W tym samym dniu Bieg Kopernikański odbył się także we Fromborku.

W dniach 7–9 czerwca 2013 r. na fromborskim Wzgórzu Katedralnym i w ogrodach kanonickich trwała IV edycja Warmińskich Spotkań z Historią pod hasłem „Frombork w czasach Kopernika”, które rozpoczął pokaz filmu Michała Juszcakiewicza „Tajemnica grobu Kopernika”. Zaprezentowano także pokazy walk, uczestniczono w grach i zabawach historycznych, turnieju łuczniczym oraz biegu niewiast. Spotkania wzbogaciła historyczna inscenizacja oblężenia Fromborka oraz wykład mgr Małgorzaty Czupajło „Mikołaj Kopernik i astronomia”. Spotkania zakończyły wieczorne pokazy sztucznych ogni. Organizatorami Warmińskich Spotkań z Historią była Fundacja na rzecz Warmii i Mazur oraz Warmińska Kapituła Katedralna we Fromborku, Muzeum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie, Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu.

24 maja na Stadionie Leśnym w Pieniężnie miała miejsce impreza rodzinna „Kopernikada” połączona z rajdem pieszym Szlakiem Mikołaja Kopernika. Przy okazji ogłoszono konkurs literacki i plastyczny pod hasłem „Mikołaj Kopernik w Pieniężnie”, a imprezę urozmaiciły występy artystyczne i turniej międzyszkolny.

7 czerwca 2013 r. odbył się w Pieniężnie festyn z okazji siedemsetlecia lokacji miasta połączony z seminarium naukowym „Mikołaj Kopernik administratorem komornictwa melzackiego” współorganizowanym przez Pracownię Kopernikańską OBN w Olsztynie w ramach cyklu „Na szlaku warmińskich dróg Kopernika”. Na scenie opodal ratusza wystąpili z referatami: dr hab. Bożena Do-

magala (OBN Olsztyn) „Mikołaj Kopernik bohater narodowy czy regionalny?”, dr hab. Janusz Hochleitner (UWM Olsztyn), opierając się na dokonaniach osadniczych Kopernika w komornictwie melzackim, wskazał na możliwość promocji Pieniężna w turystyce regionalnej. W ostatnim wystąpieniu „Samorząd Pieniężna w XVI–XVIII w.” autor, Jerzy Kiełbik (OBN Olsztyn), przypomniał zebrany formy administracji i zarządzania Melzakiem/Pieniężnem w czasach nowożytnych. Spotkanie zakończyła promocja książki o Koperniku ks. prof. Alojzego Szorca.

11 czerwca 2013 r. w sali orneckiego ratusza odbyło się kolejne seminarium naukowe z cyklu „Na szlaku warmińskich dróg Kopernika” poświęcone „Samorządowi warmińskiemu”. Okazją ku temu był jubileusz kopernikański i rocznicowe obchody siedemsetlecia miasta. Wśród zgromadzonych osób znaleźli się władarze miasta, zaproszeni goście oraz uczniowie miejscowych szkół. Referat „Zamek ornecki – na szlaku warmińskich dróg Kopernika” przedstawił dr Jerzy Sikorski. O samorządzie miejskim Ornety w XVI–XVIII w. mówiła dr Danuta Bogdan, a problemy społeczne ludności Ornety w czasach nowożytnych zaprezentował dr Jerzy Kiełbik. Spotkanie wzbogaciła prezentacja filmu *Kopernik na Warmii* oraz promocja książki o Koperniku ks. prof. Alojzego Szorca.

14 czerwca 2013 r. na olsztyńskim zamku miała miejsce inauguracja III Zjazdu Szkół Kopernikańskich Olsztyn – Chełmno 2013, połączona z wystawą prac konkursowych na temat „Życie i dzieło Mikołaja Kopernika”.

29 czerwca na ścianie olsztyńskiego Planetarium od strony alei Piłsudskiego odsłonięty został kosmogeniczny mural o powierzchni 100 m² „Kosmos. Układ heliocentryczny”. Obraz autorstwa warszawskich artystów street artu – NeSpoon i Maniaca jest artystyczną formą upamiętnienia Roku Mikołaja Kopernika i sześćsetlecia założenia Olsztyna.

15 sierpnia 2013 r. we Fromborku miała miejsce inauguracja wystawy „770 lat diecezji warmińskiej – świadkowie fides-ratio-ars”, zorganizowanej przez Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku oraz Muzeum Archidiecezji Warmińskiej w Olsztynie. Na ekspozycji zaprezentowano unikatowe dzieła XIV–XIX-wiecznej sztuki sakralnej, w dużej mierze pochodzące ze skarbca fromborskiego.

Przez cały okres letni w Muzeum Warmii i Mazur na zamku olsztyńskim kontynuowano cykl wakacyjnych czwartków z Mikołajem Kopernikiem. 25 sierpnia 2013 r. w bazylice katedralnej św. Jakuba w Olsztynie odbyło się zakończenie XXXV olsztyńskich koncertów organowych im. Feliksa Nowowiejskiego, w których zabrzmiały fragmenty muzyki Jarosława Ciecierskiego do spektaklu poetyckiego „Gwiazdny Dom Kopernika” do słów Stefana Połoma.

W holu Starego Ratusza Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Olsztynie do końca października prezentowana była wystawa „Copernicana związane z obchodami Roku Mikołaja Kopernika”, z której eksponaty pochodziły z prywatnej kolekcji wielkiego miłośnika geniuszu Kopernika, z wykształcenia geodety, mgr. Pawła Sobotki.

13 września 2013 r. w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa odbyły się XII Dni Dziedzictwa Warmii obchodzone w tym roku pod hasłem „Odkrywamy Warmię na nowo – Nie od razu Polskę zbudowano”. Wśród organizatorów imprezy znalazły się: starostwo w Lidzbarku Warmińskim przy współpracy lidzbarskiego oddziału Muzeum Warmii i Mazur oraz Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie. Okazją do spotkania był jubileusz kopernikański oraz siedemset siedemdziesiąt lat dziejów diecezji warmińskiej. Referaty wygłosili: ks. bp dr Jacek Jezierski „Myśl teologiczna kardynała Hozjusza”, prof. dr hab. Janusz Małek „Kontakty Jana Dantyszka z humanistami europejskimi”, dr Jerzy Sikorski „Mikołaj Kopernik na Warmii” oraz prof. dr hab. Stanisław Achremczyk „Związki Warmii z Rygą i Gnieznem”.

Jednym z elementów obchodów Roku Kopernika w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie był rozpoczęty 18 września i trwający do 30 października na olsztyńskim zamku cykl spotkań „Kopernik na 100 sposobów”, w którym każdemu spotkaniu towarzyszył wykład tematyczny poświęcony jednemu z etapów życia astronoma (dr Jerzy Sikorski „Zanim Kopernik przybył na Warmię”, prof. dr hab. Krzysztof Mikulski „Na lidzbarskim dworze Biskupa Pana Warmii”, dr Jacek Szubiakowski i mgr Paweł Błazewicz „Zajęcia administratora olsztyńskiego zamku”). Po każdym wykładzie zachęcano uczestników do aktywnego włączenia się do zajęć warsztatowych: toruńskiego piernikarstwa, nauki dawnego tańca, dyskusji o przemianach w modzie. Cykl zakończył 30 października pokaz filmu *Kopernik* z 1973 r. w reżyserii Czesława i Ewy Petelskich połączony z pokazem filmowych kostiumów.

Także Miejski Szpital Zespolony w Olsztynie im. Mikołaja Kopernika włączył się w organizację obchodów roku swego patrona. 16 września 2013 r. w Sali Jana Janowicza otwarto wystawę „Szpital dawniej i dziś”, a 19–20 września gościły w Olsztynie delegacje szpitali z Łodzi, Torunia, Koszalina, Piotrkowa Trybunalskiego i Pomorskiego Centrum Traumatologii, które podobnie jak szpital olsztyński noszą imię Mikołaja Kopernika. Uroczystą galę zjazdu lekarzy w budynku Planetarium otworzył prezydent miasta Piotr Grzymowicz.

Ostatnim akcentem, kończącym jubileusz Roku Mikołaja Kopernika na Warmii i Mazurach, była sesja naukowa zorganizowana 10 grudnia 2013 r. przez Pracownię Kopernikańską Ośrodka Badań Naukowych im. W. Kętrzyńskiego

w Olsztynie pod hasłem „Warmińskie księgozbiory czasów Kopernika”. Swoje referaty zaprezentowali: dr Danuta Bogdan (Pracownia Kopernikańska OBN Olsztyn) „Wojáže uniwersyteckie Mikołaja Kopernika”, prof. dr hab. Teresa Borawska (Pracownia Kopernikańska UMK Toruń) „Świat książek Mikołaja Kopernika”, mgr Wojciech Ciesielski „Wkład Ludwika Antoniego Birkenmajera (1855–1922) w ustalenie księgozbioru Mikołaja Kopernika”, prof. dr hab. Zoja Jaroszewicz-Pieresaławcew (UWM Olsztyn), ks. mgr Tomasz Garwoliński (Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum” Olsztyn) „Księgi z czasów Mikołaja Kopernika w zbiorach Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej Hosianum w Olsztynie”, mgr Paweł Błazewicz (Pracownia Kopernikańska Muzeum Warmii i Mazur Olsztyn) „Księgi dobromiejskiej kapituły kolegiackiej jako przykład księgozbioru historycznego”.

W trakcie tej konferencji doszło do niezwykłego wydarzenia naukowego. Obecna na sali prof. Teresa Borawska, przysłuchując się referatowi dotyczącemu ksiąg z czasów Kopernika w Bibliotece Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej „Hosianum”, stwierdziła, że z dużą dozą prawdopodobieństwa można przyjąć, iż zaprezentowane marginałe glosy zamieszczone w inkunabule opatrzonym exlibrisem biskupa Łukasza Watzenrodego są autorstwa jego siostrzeńca Mikołaja Kopernika. Obecnie trwają dalsze badania mające potwierdzić autentyczność tych notatek.

Końcowym akcentem obchodów Roku Kopernikańskiego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego było otwarcie 17 grudnia 2013 r. zmodernizowanej stałej wystawy w Muzeum Warmii i Mazur w Olsztynie – „Mikołaj Kopernik mieszkaniec zamku olsztyńskiego”. W komnatach astronoma stanęły multimedialne ekrany prezentujące dzieje ziem pruskich, biogram Kopernika, tablicę astronomiczną, galerię wizerunków uczonego oraz jego działalność jako badacza i administratora komornictwa olsztyńskiego.